<u>የጉምሩክ ሥነ-ሥርዓት የኤሌክትሮኒክስ መረጃ ልውውጥ አጠቃቀም</u> መመሪያ ቁጥር 155/2011

*ገ*ቢዎች ሚኒስቴር

2011 9.90

0

<u>የጉምሩክ ሥነ-ሥርዓት የኤሌክትሮኒክስ መረጃ ልውውጥ አጠቃቀም መመሪያ ቁጥር</u> 155/2011

የጉምሩክ ሥነ-ሥርዓት አፈፃፀም በኤሴክትሮኒክስ ዘኤ መረጃ የሚመዘግብበትን እና የሚተላለፍበት ግልጽ እና ተጠያቂነት ያለው አሥራር መዘር*ጋት* በማስፈለጉ፤

የጉምሩክ ሥነ ሥርዓትን ለመፈጸም አስፈላጊ የሆኑ መረጃዎች እና ሰነዶች በኤሌክትሮኒክስ ዘዬ የሚመዘንቡበት እና ወደ መረጃ ቋት የሚተላልፉበትን አሰራር መወሰን በማስፌስጉ እና የተቋሙን የመረጃ ጥራትና ደህንነት ለማስጠበቅ የሚያስችል አሥራር መዘር*ጋ*ት በማስፌስጉ፤

የንቢዎች ሚኒስቴር በጉምሩክ አዋጅ ቁጥር 859/06 (እንደተሻሻለው) አንቀጽ 79(2) እና 180(2) በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ይህንን መመሪያ አውጥቷል፡፡

<u>ክፍል አንድ</u> ጠቅሳሳ ድ*ን,ጋጌ*

1. <u>አጭር ርዕ</u>ስ

ይህ መመሪያ <u>የጉምሩክ ሥነ-ሥርዓት የኤሌክትሮኒክስ መረጃ ልውውጥ አጠቃቀም</u> መመሪያ ቁጥር 155/2011 ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጉም

የቃሉ አንባብ ሴሳ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር፡-

- 1) "በኤሌክትሮኒክስ ዘኤ የጉምሩክ መረጃ ልውውጥ ሥርዓት" ማለት በጉምሩክ ሥነ-ሥርዓት አፈባፀም መረጃዎች እና ሰነዶች በኤሌክትሮኒክስ ዘኤ የሚመዘገቡበትና የሚተላለፉበት ሥርዓት ነው።
- 2) "**ስአስመጪዎች እና ላኪዎች የሚሰጥ ፈቃ**ድ" ማስት አስመጪው ወይም ላኪው በራሱ ወደ አገር ዉስጥ ስለሚያስገባው ወይም ስለሚያስወጣው *ዕቃ* ብቻ መረጃዎችን በኤሌክትሮኒክስ ከባለሥልጣት *ጋር* ለመለዋወጥ የሚያስችለው የፈቃድ ዓይነት ነው፡፡
- 3) "**ለጉምሩክ አስተላላፊዎች የሚውጥ ፌቃድ**" ማለት የአስተላላፊነት ፌቃድ የተሰጠው ሰው በራሱ ስም የሚመዘገቡ መረጃዎችን ብቻ በኤሌክትሮኒክስ ዘኤ ክባለሥልጣኑ *ጋ*ር ለመለዋወጥ የሚያስችለው የፌቃድ ዓይነት ነው፡፡

- 4) "የአገልግሎት ሰጪዎች ፌቃድ" ማለት አስመጪዎች፤ ላኪዎች ወይም የጉምሩክ አስተላላፊዎች ለኮሚሽኑ መረጃ በኤሌክትሮኒክስ ዘኤ የሚመዘግቡበትን አገልግሎት ለማቅረብ ለተቋቋመ ድርጅት የሚሰጥ ፌቃድ ነው።
- 5) በዚ*ህ መመርያ ትርጉም ያ*ልተሰጣቸው ሌሎች ቃላቶች እና ሀረጎች በአዋጅ ላይ የተሰጣቸውን ትርጉም ይይዛ**ሉ**፡፡
- 6) "አዋጅ" ማለት የጉምሩክ አዋጅ ቁጥር 859/2006 ነዉ።

3. የተፈፃሚነት ወስን

ይህ መመሪያ በኤሌክትሮኒክስ ዘኤ መረጃ የሚያቀርብ አስመጪ፤ ሳኪ፤ የጉምሩክ አስተሳሳፊ ሕና በኤሌክትሮኒክስ ዘኤ የአስመጪዎችንና የሳኪዎችን መረጃ ሕንዲመዘግብ ስተፈቀደለት አገልግሎት ሰጪ ድርጅቶች ሳይ ተፈፃሚ ይሆናል።

<u>ክፍል ሁለት</u> የፊቃድ አሰጣጥ ሥርዓት

4. ፌቃድ ማግኘት የሚችሉ ሰዎች

- 1/ በኤሌክትሮኒክስ ዘኤ መረጃ ለማቅረብ ፊቃድ ማግኘት የሚችሉት የሚከተሉት ብቻ ናቸው፤
 - ሀ) አስመጪዎች ሕና/ወይም ላኪዎች
 - ስ) *የጉ*ምሩክ አስተሳሳፊዎች
 - ሐ) የዕቃ አስተሳሳፊዎች
 - መ) አጓጓዦች
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገዉ ቢኖርም ዓለም አቀፍ መንገደኞች ያለምንም ፈቃድ ኮሚሽኑ በሚያወጣው የአጠቃቀም መግለጫ መሰረት በድህረ-ገፅ አማካኝነት የግል መገልገያዎችን በተመለከተ የጉምሩክ ሥነ ሥርዓት ለመሬጸም መረጃ ጣቅረብ ይችላሉ።

5. ለአስመጪዎች እና ላኪዎች የሚሰጥ ፊቃድ መስፌርት

አንድ አስመጪ ወይም ላኪ በኤሌክትሮኒክስ ዘዴ የዕቃዎችን መረጃ እንዲያቀርብ ፌቃድ የሚሰጠው የሚከተሉትን መስፈርቶች አሟልቶ ሲ*ገ*ኝ ነው፤

- 1/ የአስመጪነት ወይም የላኪነት የንግድ ፈቃድ
- 2/ በጉምሩክ አስተላሳፊነት ሙያ የሰለጠነ እና የሙያ ጣረ*ጋገጫ* ሰርቲፊኬት ያለው ወይም በጉምሩክ አስተላሳፊነት ሙያ የሠለጠነ እና የሙያ ጣረ*ጋገጫ* ሰርቲፊኬት ያለው/ያላት ሰራተኛ በቅጥር ሲያሟላ እና፤
- 3/ ኮሚሽኑ ተዘ*ጋ*ጅቶ የሚቀርብለትን አጠቃቀም ሥርዓት እና የደህንነት ውል ስምምነት ሲ*ልፅ*ም፣
- 4/ ተጠቃሚው በሥርዓቱ ላይ ሥልጠና መውሰዱ ሲረ*ጋገ*ጥ፣

6. ለጉምሩክ አስተላላፊዎች የሚሰጥ ፊቃድ መስፌርት

አንድ የጉምሩክ አስተሳሳፈ በኤሴክትኒክስ ዘይ የዕቃዎችን መረጃ እንዲያቀርብ ፈቃድ የሚሰጠው፦

- ሀ) የጉምሩክ አስተላላፊነት ፊቃድ ሲያሟላ፤
- ለ) በኮሚሽን ተዘ*ጋ*ጅቶ የሚቀርብለትን የአጠቃቀም ስርዓት እና የደህንነት ውል ስምምነት ሲፈፅም
- ሐ) ተጠቃሚው በሥርዓቱ ላይ ሥልጠና መውሰዱ ሲረ*ጋገ*ጥ፤
- መ) የንግድ ፌቃድ ያለው ሲሆን ነው።

7. የዕቃ አስተላላፊዎች የሚሰጥ ፌቃድ መስፌርት

አንድ የዕቃ አስተሳሳሬ በኤሌክትኒክስ ዘኤ የዕቃዎችን መረጃ እንዲያቀርብ ፈቃድ የሚሰጠው፦

- ሀ) የዕቃ አስተሳሳፊነት ፌቃድ ሲያሟሳ፤
- ስ) የጉምሩክ አስተሳሳፊነት *ፌቃ*ድ ያሰው
- ሐ) በኮሚሽ፦ ተዘ*ጋ*ጅቶ የሚቀርብለትን የአጠቃቀም ስርዓት እና የደህንነት ውል ስምምነት ሲፈፅም እና
- መ) ተጠቃሚው በሥርዓቱ ላይ ሥልጠና መውሰዱ ሲረ*ጋገ*ጥ ነው።
- *ሠ*) የንግድ ፊ*ቃ*ድ ያለው ሲሆን ነው።

ክፍል ሶስት

ፊቃድ <u>የሚሰጠውን እና ቁጥጥር የሚያደርገውን ክፍል ስለ</u>መወሰን

8. <u>የፌቃድ ጥያቄ ስለሚቀርብበት ሁኔታ</u>

በክፍል ሁስት ላይ የተጠቀሱትን መስፈርቶች እንደፈቃዱ ዓይነት አሟልቶ የተገኘ ግለሰብም ሆነ ድርጅት ከላይ በዝርዝር የተጠቀሱትን መስፈርቶች ሊያፈጋግጡስት የሚችሉ ስነዶችን በመያያዝ ማመልክቻ ለኮሚሽኑ ማቅረብ ይኖርበታል።

9. ፈቃድ የሚሰጠውን ክፍል ስለመወሰን

- 1/ ጣንኛውም ፌቃድ ጠያቂ በመመሪያው የተደነገገውን መስፈርት በማሟላት ጥየቄውን ለኮሚሽኑ የደንበኞች ትምህርትና ድጋፍ ዳይሬክቶሬት ያቀርባል፤
- 2/ የኮሚሽኑ የደንበኞች ትምህርትና ድጋፍ ዳይሬክቶሬት በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀጽ (1) የሚቀርብለትን ጥያቄና በመቀበል መስፈርቶቹ መሟላታቸውን አረጋግጦ ፈቃድ እንዲሰጥ ለመረጃ ቴክኖሎጂ ስራ አመራር ዳይሬክቶሬት ያስተላልፋል፤
- 3/ የመረጃ ቴክኖሎጂ ስራ አመራር ዳይሬክቶሬት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) መሰረት የሚቀርብን ጥያቄ መሰረት በጣድረግ ተጠቃሚው የመረጃ ቴክኖሎጂውን ስመጠቀም የሚያስችል የውል ግዴታ አስንብቶ ፌቃድ ይሰጣል፤

11. የመረጃ ቴክኖሎጂ ስራ አመራር ዳይሬክቶሬት ኃላፊነት

- 1/ የመረጃ ቴክኖሎጂውን ለመጠቀም የሚያስችል እንደአስፈላጊነቱ የአጠቃቀም ስልጠና የጣመቻቸት፤
- 2/ የአጠቃቀም መመሪያዎችን በድረ ገጹ ላይ ማውጣትና የማሳወቅ፤
- 3/ ከመረጃ ቴክኖሎጂ *ጋር* በተ*ያያ*ዘ ባለፌቃዱ ያለበትን ግኤታ እና ኃላፊነት ማሳወቅ፤
- 4/ በአውቶሜሽን አጠቃቀም ስርዓቱ ላይ የሚደረጉ ለውጦችን በወቅቱ ፌቃድ ስተሰጣቸው ማሳወቅ፤
- 5/ ፈቃድ የተሰጣቸው ግለሰቦች ወይም ድርጅቶች የመረጃ መረቡን መጠቀም የሚያስችላቸውን ሁኔታዎች ማመቻቸት ዕንዛ እና ድ*ጋ*ፍ ማድረግ፤

- 6/ ተጠቃሚዉ በሥርዓቱ (ሲስተሙ) መጠቀም እንዲችል ወይም እንዲጠቀም የይለፍ ቃል የመስጠት፤
- 7/ የደንበኞች ትምህርትና ድጋፍ ዳይሬክቶሬት አገልግሎቱ እንዲቋረጥ ሲያሳውቅ አገልግሎቱን ማገድ፣
- 8/ የዲጂታል ፊርጣ በጣዘጋጀት ለፌቃድ ጠያቂዎች ፍቃድ መስጠት አለበት።

- 1/ ተጠቃሚው በሲስተሙ መጠቀም እንዲችል ወይም እንዲጠቀም የተሰጠውን ፈቃድ ለሴላ ሰው አሳልፎ አለመስጠት፣
- 2/ በመረጃ ቴክኖሎጂው በአግባቡ የመጠቀምና ደህንነቱን የመጠበቅ፤
- 3/ ባስሙያዎችን ቀጥሮ የሚያስራ ደንበኛ ተቀጣሪው ሲለቅ ወዲያዉኑ የማሳወቅ፣
- 4/ የኤሌክትሮኒክስ መረጃ ልውውጥ ስርዓቱን አጠቃቀም እና የደህንነት መመሪያዎችን ማክበር፤
- 5/ ሌላ ሰው ዲጂታል ፊርጣውን ወይም የይሰፍ ቃሉን ተጠቅሞ ቢ*ገ*ኝ ለከሚሽኑ ወዲያውት የማሳወቅ ግዴታ አለበት፡፡

13. ፈቃድ የተሰጠው ሰው *ኃስፊነቱን* ባልተወጣ ጊዜ ስለሚወሰድ እርምጃ

በዚህ መመሪያ መሰረት የጉምሩክ የኤሌክትሮኒክስ መረጃ ስርዓት ተጠቃሚ እንዲሆን ፊቃድ የተሰጠው ማንኛውም ስው በመመሪያው አንቀጽ 12 የተመለከቱትን ኃላፊነቶች ያልተወጣ እንደሆነ እንደሁኔታው የደንበኞች ትምህርትና ድጋፍ ዳይሬክቶሬት በመረጃ ስርዓቱ እንዳይጠቀም ሲያግደው ይችላል።

<u>ክፍል አራት</u> ልዮ ልዩ ድን*ጋጌዎ*ች

14. የመሽ*ጋገሪያ ድንጋጌ*

ይህ መመሪያ ከመውጣቱ በፊት ተጀምረው ውሳኔ ያላንኙ ጉዳዮች በዚህ መመሪያ መሠረት ውሣኔ ያገኛሉ፡፡

15. <u>የተሻሩና ተፈፃሚነት የሴሳቸው ህሎች</u>

ይህን መመሪያ የሚቃረን ማናቸውም መመሪያ ወይም አሥራር በዚህ መመሪያ በተሸፈት ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም።

16. መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በንቢዎች ሚኒስቴር ሚኒስትር ተፈርሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ ተግባራዊ ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ----ቀን 2011 ዓ.ም

// አዳነች አቤቤ

የ/ቢዎች ሚኒስቴር ሚኒስትር

